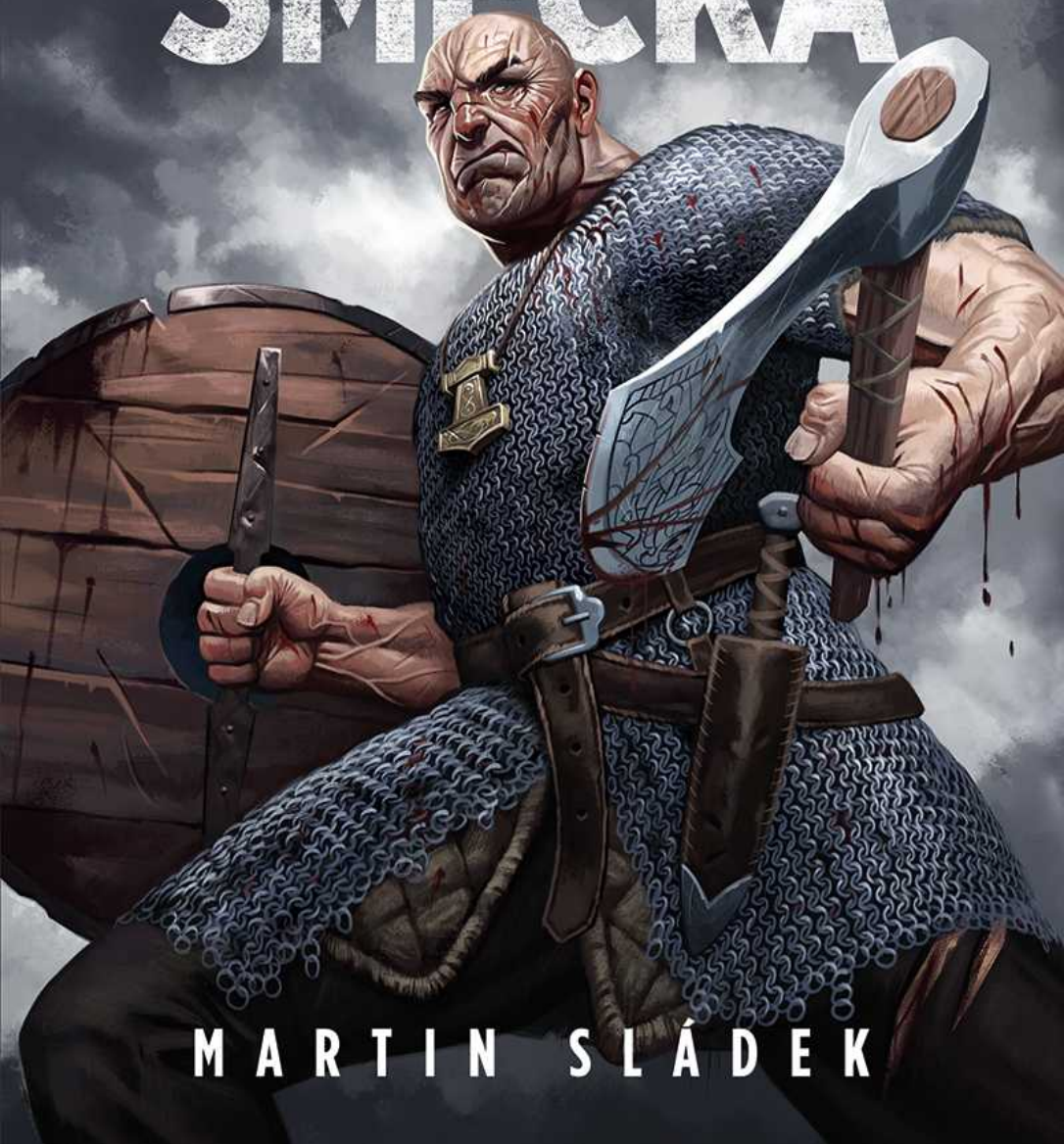

HLADOVÁ SMEČKA

MARTIN SLÁDEK

HLADOVÁ SMEČKA

HLADOVÁ SMEČKA

MARTIN SLÁDEK

MYSTERY PRESS

2018

Tato kniha je beletristické dílo. Jména, postavy, organizace, místa a události v ní uvedené jsou buď výplodem autorovy představivosti, nebo jsou použity ve fiktivním kontextu.

Tato kniha ani žádná její část nesmí být kopírována, zálohována ani šířena v jakékoli podobě a jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu nakladatele.

Copyright © Martin Sládek, 2018
Cover Illustration © Michal Suchánek, 2018
Cover Art © Lukáš Tuma, 2018
Czech Edition © Mystery Press, Praha 2018

ISBN 978-80-7588-060-4 (pdf)

Zastavil jsem se u vzrostlé borovice a přešel dlaní po hlubokých vrypech. I při svých šesti stopách a pár palcích navrch jsem se k nim musel značně natáhnout. Do vrypů se mi vešel celý ukazovák, tekla z nich smůla a na zbytcích kůry pod nimi, visící ve smutných cárech, uvízly chumáče dlouhé srsti.

Podzim klepal na dveře a Mazlík si jako každý rok značkoval území. Jestli to dělal kvůli ženské, byl zatraceně opožděný a zoufale neúspěšný – v okolí žádní další medvědi nežili.

Před pěti lety jsem tu objevil a přestavěl zřícený srub a od té doby mě to sem táhlo. Ačkoli jsem procestoval půlku známého světa, norské lesy jsem znal z dětství a jejich vůně byla vůní domova.

Spolu se srubem, hvozdem a klidem jsem podědil i Mazlíka. Samotářský medvěd nějakým omylem dorostl rozměrů vojenského povozu – naštěstí jsme o sobě navzájem věděli a ani jeden z nás neměl chuť toho druhého rušit.

Alespoň jsem doufal, že zavedené zvyky stále platí. Rozhlédl jsem se po mlžném, skalnatém pološeru věčně mokrého pralesa a s určitými obtížemi nabral rovnováhu. Popadla mě úzkost. Kameninová lahev s posledními zbytky burgundského, které jsem vezl ještě z Francie, byla už téměř prázdná.

Přestal jsem si s ní šplouchat u ucha, s lítostí vyprázdnil její obsah a hlasitě mlaskl. Stopování byla žízňivá činnost.

Nejvyšší čas vrátit se do tábora, než mu Mazlík přijde na chuť.

Skočna mě přivítala osobitým stylem nadšené apatie. Vyměnil jsem prázdnou lahev za plný měch s pivem a jal se klisnu pozvolna strojit. Její náklad byl hodnotnější zlata. Soudek s černým kvašeným pivem a obří měch s medovinou mě stály tuhý boj s leností a den jízdy do nejbližší usedlosti.

Nic mě nehnalo. Na rozdíl od většiny kmánů jsem si mohl občas dovolit drze se flákat, práci jsem neměl, ani žádnou nechtěl, a svá privilegia jsem si dobře uvědomoval. Po posledních bouřlivých událostech v Paříži jsem si trochu toho lelkování skutečně zasloužil. Les zpíval, voda v potoku zurčela, vítr to nepřeháněl, klisna podupávala a mně bylo dobře.

Tedy jen do chvíle, než jsem zaslechl vzdálené zaržání.

Člověk se utíká do hlubokých lesů, aby se vyhnul lidem, ale Ódin rád maří i ty nejlepší plány. Povzdechl jsem si, nacpal si pusou zbytkem navlhlé ječné placky a posadil se k doutnajícimu ohništi.

Nečekal jsem dlouho. Na vrcholku blízké stráně se objevila silueta jezdce, který měl na první pohled velice naspěch. Bezohledně pobízel koně při sestupu prudkým, zarostlým svahem, kde jeden chybný došlap znamenal zchromlé zvíře a strmý pád z jeho hřbetu. Zpozorněl jsem.

Šťastlivec dosáhl roviny a za neustálého ohlížení pobízel své zvíře do cvalu. Jeho kůň byl jedním z těch mohutných, odolných norských plemen, která přežijí téměř všechno, přesto pěnil u huby a hlavu se sklopenýma ušima tahal u země.

V tom shonu si mě povšimli až na poslední chvíli a zarazili se tak zprudka, až koňská kopyta zmizela v měkké hlíně.

Útrpně jsem očekával další vývoj událostí. Neměl jsem nejmenší náladu nechat se zatáhnout do problémů cizích lidí a už vůbec jsem ty problémy nehodlal činit svými.

Proklatě jsem se mýlil.

Na koňském hřbetě seděla žena a ne zrovna ledajaká. Temné, téměř černé, havraní vlasy, teď zpotené námahou a strachem, šířícím se z ní na všechny strany, se jí lepily na tvář, jež mohla snadno být posmrtnou maskou. Plné, sevřené rty, zatnutá čelist a rozšířené oči prozrazovaly víc než slova. Žena nebyla ani mladá, ani stará, měla mohutně stavěná ramena a oproti veškerým severským zvyklostem nenosila sukni, ale po mužském způsobu kalhoty. Většina mých krajanů by to považovala za opovrženímhodné porušení zvyků.

Zhodnotila mě rychlým pohledem a očima znovu propátrala směr, ze kterého přijela. Strážil jsem se porušit ticho – stále se naskytovala velká šance, že se neznámá rozhodne pokračovat v cestě. Modlil jsem se ke všem bohům, aby mě ušetřili její přítomností, za pár chvil jsem ale pochopil, že její přítomnost není to nejhorší, co mě může dnešního dne potkat.

Další údery kopyt, stále ještě vzdálené, uspíšily ženino rozhodnutí. Její pronásledovatelé se drželi v těsném závěsu, nemohla si dovolit dlouze přemítat, zvláště když byl její kůň se silami u konce. Po tváři jí přeběhla vlna zoufalství, smetena vzápětí pohledem tvrdším než křemen. Takový výraz neústupné zatvrzelosti jsem vídal jen u mužů obklíčených v beznadějném postavení.

Seskočila z koně a švihla ho po zadku takovým způsobem, až chudák vyskočil do vzduchu, zaržál a upaloval pryč. Nedivil jsem se jeho zděšení, krvavá šmouha na jeho boku mi neunikla.

Žena na mě vrhla úpěnlivý pohled, který jsem nechtěl vidět, přiskočila k mému provizornímu přístřešku ze smrkových větví a vklouzla dovnitř jako ruka do rukávu. Budoval jsem ho pro svou nemalou figuru – když se v jeho nitru zakryla mými příkrývkami, jako by se po ní slehla zem. Vývoj událostí mě natolik zaskočil, že jsem se nezmohl ani na nadávku.

Ne snad, že bych měl čas o čemkoli uvažovat, protože během okamžiku se mezi stromy objevila skupina pronásledovatelů. Stráž mezi smrky sjížděli stejně rychle, jako prve jejich kořist, kapradí létalo na všechny strany a hnáty koní se smekaly v podmáčené půdě. Přihrnuli se jako povodeň, ozbrojeni do války, s kopími, meči a štíty, s kožešinami na ramenou, s potem v zarostlých obličejích a s cizí řečí na jazyku. Ne tak cizí, abych jí neporozuměl – v Dánsku jsem strávil mnoho času.

„Co je zač? Zeptej se ho, Wrage,“ ukázal na mě prcek s křivými zuby a nateklou čelistí. Zřejmě utržil slušnou ránu, protože mu skoro nebylo rozumět.

„Ty tam!“ houkl na mě norský Wrage, který mluvčímu jako by z oka vypadl. Tedy až na tu modřinu. „Jsi sám?“

„To jsem,“ odpověděl jsem opatrně. Wrage přelétl zrakem mé ležení, přístřešek, na který jsem se střežil pohlédnout, a Skočnu, pozorující nás bez tušení, jaké drama se tu zrovna odehrává.

„Před chvílí kolem tebe projela žena na koni. Kterým směrem? Odpověz pravdivě a ušetříš si potíže.“

V sedě jsem se otočil a ukázal na jihovýchod, kde v údolí za spadlým kmenem zmizel vyděšený kůň.

„Lže nám, ksindl,“ odfrkl si prcek. „Vždycky poznám, když mi někdo lže.“

„Jen klid, Tyge. Selvi, jak jsme na tom?“ obrátil se Wrage na stopaře, sklánějícího se v sedle nad cestou.

Mírně mi zatrnulo. Otisky kopyt byly ale zřetelné a v mnou ušlapaném tábořišti ženskou stopu aby jeden pohledal. Ticho se začínalo táhnout a šestice pichlavých pohledů na mně ulpívala jako levný oblek.

Po nervy drásající chvíli Selvi přikývl a natáhl ruku stejným směrem, kterým jsem předtím ukázal. Potají a s úlevou jsem přestal zatínat svaly na bříše.

„Co s ním?“ promluvil další z jezdců, muž s tváří jak řeznický špalek, plochým nosem a spleteným rezavým plnovousem.

„Zabte ho někdo, jestli se vám chce, ale rychle. Ta coura už nemůže být daleko.“ Tyge si opatrně sáhl na čelist a jeho krutý úsměv sálal zasněnou nedočkavostí. „Já až ji dostanu do ruky... přibiju ji ke stromu a ještě sama ráda roztáhne stehna... ani mi ji nebudete muset držet. Žádné zdržování tady s tím chudákem! Vyhmátnem si ho cestou zpátky.“

Selvi se svezl z koně a s kopím v ruce se obrátil k „tomu chudákovi“.

V duchu jsem si povzdechl a vyňal zpod košile mjöllnir, který se zableskl víc, než na co měl v potemnělém lese právo. Přejel jsem po něm palcem a cítil, jak v něm vibruje Umění, které jsem svolával ke své vůli. Sekeru jsem měl u sedla, ale bylo mi to jedno. Poslední dobou mi bylo hodně věcí jedno.

Než se stačily odehrát nějaké ošklivosti, Wrage se sklonil v sedle a položil Selvimu ruku na rameno.

„Můj bratr ti neradil dobře. Nechej ho být.“

„Je to jen jeden chlap.“

„Až moc sebevědomej, když čelí tolika a ještě se ani nezvedl ze země, nemyslíš? Podívej se mu na krk.“

Selvi přimhouřil oči, odplivl si a o krok ucouvl, rukou črtaje znamení Thorova kladiva.

„Je to wicht,“ ohodnotil mě Tyge. „Wrage má pravdu. Nesahej na něj, nebo tě uhrane a štěstí se ti bude vyhýbat do konce života.“

„Ať pojde,“ proklel mě Selvi a vyšvihl se zpátky do sedla. „Kouzla jsou ženskou zbraní a nemůže z nich vzejít nic dobrého.“

„Skutečně?“ pronesl tiše, lakonicky Wrage a jeho druh o odstín zbledl. V tom muži se skrývalo víc talentu, než bylo na první pohled zřejmé. Každý talent je naštěstí jiný, a ten jeho zřejmě nespočíval v odhalování polekaných holek v Haraldových zasmrádlých kožešinách.

Selvi mi věnoval poslední opovržlivý pohled a všichni společně popohnali koně. Když odeznělo dunění kopyt, zvedl jsem se ze země a protáhl si záda. Dánům nebude trvat dlouho, než si uvědomí svůj omyl, a obratem mi tahle smečka rozzuřených vlků bude chňapat po patách. Zamračil jsem se. Příjemné dopoledne náhle ztratilo veškerý půvab.

„Už můžeš vylézt.“

Ozvalo se zašustění a ženská, která mi zkazila celý den, se vyhrabala z přístřešku s ladností probuzené medvědice. Když viděla, že jsme skutečně osaměli, vydala ze sebe dlouhý, roztřesený povzdech, ve kterém byla slyšet úleva, velká jako alpské vrcholky.

„Díky za tvoji statečnost, pane!“ vyhrkla. „Myslela jsem, že je se mnou konec, ale ty jsi to zahrál úžasně. Byl jsi velice chrabří.“

„Byl jsem opilý,“ utnul jsem děkovnou tirádu a v rychlosti balil do brašen poslední věci. „Bohové, to tedy bylo o fous! Samotný Loki mi tě nadělil. Mohla jsi nás oba zabít.“

„Co jsem měla dělat? Mocnosti mi tě seslali do cesty... Kůň už pode mnou padal a já musela vzít zavděk tím, co bylo. Riskovala jsem všechno!“

„Jo. Všechno, včetně mě,“ zavrčel jsem. „Mno... co se stalo, stalo se. Radím ti teď, běž si rychle po svých. Oni se za chvíli vrátí,

a já tu nebudu, až k tomu dojde. Je velká šance, že pojedou za mnou, což by ti mělo dát slušný náskok.“

„Pane, počkej!“ zastavila mě úzkostně naléhavým gestem. „Nepoznal jsi je? Dánové to byli... vylodili se u Leirviku a teď pálí, co jim pod ruku přijde. Sotva jsem vyvázla životem! Nemám, co bych ti nabídla hned teď, ale prosím ještě jednou o pomoc! Zprávy, které nesu, se musí dostat ke správným uším!“

„Tak to ti přeju hodně štěstí.“

„Ale...“ Černovláska se ohlédla na Skočnu a nervózně si olízlá rty. Můj kůň se jí zřejmě náramně líbil.

„Vyslyš mě! Jarl Berkfinn už týden táboří u Gloppefjordu, kde čeká na muže ke své výpravě. Můj muž je tam družiníkem, po odjezdu z Leirviku jsem se k němu měla připojit. Dovez mě do tábora a budeš po právu odměněn. Berkfinn není skoupý jarl, přísahám na svou čest!“

„Nejedu ke Gloppefjordu –“

„Prosím! Pěšky nemám naději! Každé zdržení umožňuje těm vrahům řídit po kraji, ve kterém není, kdo by je zastavil. I tvoje usedlost může být v ohrožení!“

„– a bojůvky Norů s Dány jsou mi úplně ukradené. Já nebyl ten, kdo bez pozvání vlezl jinému do postele a pověsil mu na krk ty řezníky. Berkfinn ať se sám stará o svůj kraj, já mám vlastní kůži, o kterou se teď musím postarat dvakrát tolik. A to díky tobě.“

„Norny na tebe! Nechápeš, jak důležité to je!“ zvolala s rostoucí zoufalostí a prsty coby havraní spáry mi zařala do gambesonu, když jsem se natahoval po uzdě.

„Což ti moje pomoc nebyla dost dobrá?“ smetl jsem její paže stranou a strčil do ní nešetrněji, než jsem zamýšlel. „Běž, kam potřebuješ, a buď ráda, že máš tu možnost, u všech –“

Jakmile jsem se té černovlasé holky dotkl, oči se jí zableskly uraženou bojovností. Jestli si tahle coura myslí, že si něco vymůže násilím, tak to se šeredně přepočítala.

„Dávej si pozor, na koho –,“ ukázal jsem na ni prstem, abych zdůraznil, že to je poslední varování.

Bylo poslední, v tom jsem se nepletl, jelikož její pravý hák jsem vůbec neviděl. A trefil mě zatraceně dobře, protože mi jen luplo v sanici a já si ustlal jako malý kluk.

Pospal jsem si jen okamžiček, a když se mi zase pozvolna rozsvítilo, bradou jsem sotva pohnul. Musel jsem vypadat jako Tyge. Se zatnutými zuby a sprostou kletbou na rtech jsem si vleže prohmatal čelist, ale zlomená nebyla a zuby nechyběly – to by tak ještě scházelo.

Navyklým pohybem jsem sáhl po mjöllniru a zase ruku spustil. Obvykle bych si ránu snadno vyhojil, ale od jara jsem měl velké potíže soustředit se na Umění, a teď rozhodně nebyla vhodná chvíle dřepět v jehličí a zápasit s mjöllnirem. Kdyby Selvi věděl, jak mizerně na tom jsem, probodl by mě na místě a po zbytek dne by se tomu smál. Můj život se mi začínal vymykat z rukou.

Já, který jsem přestál melty toho nejhrubšího zrna, se nechám složit nějakou... nějakou nedorostlou courou?! Ublížená samolibost mě postavila do pozoru během jednoho úderu srdce. Vřel jsem, ale ne všechno byl vztek. To byla ale ženská! Severanka, jak má být. V duchu jsem si maloval, co s ní udělám, až ji najdu, a mé představy kolísaly mezi stažením z kůže a návrhem k sňatku.

Vsunul jsem si do pusy list vlaštovičníku, pozornosti se ale dožadovaly mnohem důležitější věci, než bolístkaření s naraženou

čelistí, nebo ještě hůř, pošramoceným sebevědomím. Navzdory vzrušenému pobavení, které mě samotného překvapilo, má situace byla jen stěží k smíchu.

Skočna samozřejmě zmizela i s veškerým nákladem, z čehož jsem nejbolestněji vnímal ztrátu piva a medoviny. S pouhou dýkou a váčkem s bylinami a nerosty jsem se do kdovíjak dlouhého pronásledování pouštět nechtěl. Norsko nebylo známé jako milosrdný kraj.

Jedno řešení se naštěstí nabízelo úplně samo.

Vrcholek neschůdného kopce, na kterém se můj srub opíral o mechem porostlou skalní stěnu, mě přivítal domáckou pohodou. Zvlněný terén s vysokou trávou dával prostor horskému prameni, u kterého jsem vyrobil umělou tůňku, a borovému háji, spolehlivě lámajícímu severní vichry. Žádný div, že mi to bohy zapomenuté místo učarovalo – mohl jsem být druhý člověk, kterého kdy spatřilo.

Hodil jsem do sebe dva poháry medoviny, při kvapném hledání rozkopal po srubu svinčík a vybavil se příkrývkami, křesadlem a zbytky sušeného jeleního masa. Cestovní měch jsem naplnil vodou a vzal zavděk jedinou zbraní, kterou jsem tu měl – sekerkou na štípání dřeva. Lepší než nic, má vlastní čepel se houkala někde u Skočnina sedla.

To, co mě přinutilo zvednout hlavu a nastražit uši, nebyl poryv větru, jak jsem se původně domníval, i když vítr to s sebou přinesl. Další vzdálený výkřik už jsem rozpoznal spolehlivě. Ten jekot se napínal a táhl jako šlacha na stahovacím noži.

Zařvání, které ho pronásledovalo, už nepocházelo z lidského hrdla.

První zdechlinu jsem našel ještě na dohled od kopce, na mýtince mezi hustými, neprostupnými smrčky. Byl to ten vyděšený kůň, na kterém černovláska dojela do mého ležení. Bez povšimnutí bych prošel kolem, kdyby do smrčeků cosi neprorazilo otvor, kterým jsem pohodlně prošel, a několik jich přitom nevyvrátilo.

Kůň třesl oči do nebe, rozpáraný po celé délce trupu, a kolem zadní poloviny jeho těla bublal potok. Stopy v rozmáčené půdě, ani stopy tesáků na hrdle nenechávaly žádný prostor pro pochybnosti o původci jeho nešťastného skonu. Zrak se mi bezděčně zastavil na titěrné tábornické sekerce a čelo mi polil studený pot.

Les byl tichý jako kacířské myšlenky a já se mu podvědomě přizpůsoboval. Našlapoval jsem zlehka, oči na stopkách, a litoval, že nedokážu otáčet slechy jako zajíc. Ještě dvakrát jsem zaslechl volání, jednou jako ozvěnu z dálky a podruhé o něco zřetelněji po mé pravici, od severu. Zařídil jsem se podle toho a dělal všechno, co bylo v mých silách, abych se vyhnul setkání s Wragem a jeho primitivním bratrem.

O další mršinu jsem zakopl hluboko v lese, nedaleko zřetelné linie otisků Skočniných kopyt, kterých jsem se držel jako honácký pes. Uklouzl jsem na něčem, co nebyl kořen, ale kotník chlapa, pohřbeného v mechu a zkypržené hlíně ve vývratu pod jedlí. Když jsem odhrnul nános na jeho obličej, zasvítla na mě holá kost a zrzavý, spletený plnovous.

Po zemi rozsypané vybavení, rozrytá zem a krvavé skvrny ukazovaly na místo, kde došlo k náhodnému a osudovému setkání. Jak už to tak bývá, usmálo se na mě štěstí v neštěstí. Popřál jsem Mazlíkovi mnoho zábavných chvil s dozajista překvapenými

Dány a pomodlil se za jejich pomalou a bolestivou smrt. Borovice nebudou jedinou obětí, ze které dnes budou viset smutné cáry.

O míli později už jsem se cítil natolik v bezpečí, že jsem zanechal opatrnosti a přešel do klusu.

Stromy prořídly a krajina se nenápadně proměnila v holé, rozeklané pláně poseté rašeliníšti a balvany. Navzdory tušení, že s Dány si pro teď nemusím dělat starosti, neponechával jsem raději nic náhodě. Ohlížel jsem se často, vyhýbal se horizontu a raději trpěl zimou, než abych si zakryl uši a přišel tak o sluch. Jen jednou jsem měl dojem, že ve veliké dálce vidím jezdce, ale to mě mohly klamat oči. Kromě dravců na obloze a malého stáda sobů jsem nenarazil na živáčka.

Nešetřil jsem se, a tak nohy s plícemi dostávaly zabrat. Dobře mi tak, měl jsem tu couru vydat, když k tomu byla příležitost. Představil jsem si, co bych musel sledovat, kdybych to udělal, a nával zlosti opadl. Nikdy jsem nebyl příznivcem bezúčelného násilí, navíc na ženách.

Když otisky kopyt neztrácely na jistotě, pochopil jsem, že neznámá ví, kam míří. Jötmundova usedlost, kde jsem dobře nakoupil tekuté zásoby, ležela přímo ve směru jízdy. Černovlasá toho také musela mít po krk, takže by bylo jen přirozené, kdyby se tam zastavila ke krátkému odpočinku. Sál jsem z té myšlenky sílu a naději, dokud jsem nevystoupal na poslední kopec.

Okamžik jsem jen stál jako sloup a jalově zíral.

Uvnitř hrubé ohrady ležely pobité kozy, a přestože bylo po poledni, ze střechy langhausu nestoupal dým, často lákající vůni uzeného. Když jsem pomalu kráčel mezi výmoly ke ztichlému

stavení, v krku mě tlačil uzel. Jötmund má dvě dcery a nově narozeného syna, připomněl mi někdo tiše uvnitř mé hlavy a nebyl jsem to já. Já nepřemýšlel, nechtěl jsem přemýšlet.

Překročil jsem ovčáckého psa, ležícího mezi četnými hlubokými otisky kopyt, a váhavě vkročil do langhausu, i když jsem věděl, že dělám chybu.

Jötmund ležel polovinou těla ve vyhaslém ohništi, tvrdý pijan a navždy ztracený talent – jeho medovina byla nepřekonatelná. Rozházené věci, vylámaná prkna na lůžkách, pach smůly, bylin, medu a pláství. Zastavil jsem se v rohu místnosti u převržené kolíbky a uzel se jícnem pomalu přesunul do žaludku. Ten přerývací dech patřil mně.

Věděl jsem, jak moc si Jötmund přál syna, přestože sotva uživil zbytek rodiny. Neznal jsem ho, a o to méně jeho manželku, Fridu – byl jsem náhodný poutník, občasný zákazník. Když jsem Jötmunda viděl předevčírem, nutil mě k požehnání a sršel radostí, až jeho zrzavý vous trčel na všechny strany. To bylo předtím, než někdo vzal synka za patičky a jeho hlavičkou prověřil stěnu.

Mechanicky, jako maurský astroláb, jsem se otočil na patě a vyšel zadním vchodem. Malá Áila ležela tváří v bahně několik kroků od prahu, poznal jsem ji jen podle dlouhého, spleteného copu. Moc toho k prohlédnutí nezbyvalo.

Zabitá dojnice ve vratech chléva vypovídala, že co se nedalo pobrat, to se porubalo a nechalo svému osudu. Doslova. Na vratech, matka vedle dcery, visely za přibité ruce Frida s Ketilriðr, šaty rozřezané. Proklel jsem se dvakrát, než se mi podařilo vzpomenout na dívčino jméno. Ketí se zrovna pokoušela dospívat v ženu, píhy na její tváři se střídaly s kapkami krve.

Vrátil jsem se k místu, odkud čerstvé koňské otisky pokračovaly k pobřeží, a nastavil tvář mírnému větru. Válka byla pořád stejná,

ale dobře jsem si vzpomínal, kdo se opájel představou přibíjení žen na stromy. Nebo na vrata od chlěva.

Šel jsem po zbytek dne a celou noc bez zastávky, sužován nejvíc ze všeho touhou po poháru s něčím ostřejším. A ne po jednom. Chuť obrátit do sebe celý soudek s medovinou značně vzrostla od návštěvy Jötmundovy usedlosti. S náladou a neodvratností bouřkového mračna jsem se probíjel krajinou, a kde ubohá Skočna musela objíždět překážky, já jsem je překonával.

Po západu slunce se do mě dala zima. Skočniny okované otisky zanikly v temnotě, dokud jsem si pod jazyk nevložit kousek aktivní slídy. Otálel jsem s tím do poslední chvíle kvůli příjemnému pohledu na červánky, protože s pomalu se rozpouštějícím nerostem pod jazykem se okolí sice rozjasnilo, ale zároveň se z něj také vytratila většina barev.

Až nad ránem přinesl studený vítr k mému nosu ozvěnu dýmu. Tábořiště s řevějícím ohníčkem, skrytým ve vyhloubené jámě, neprozrazovalo samo sebe a poskytovalo dobrý výhled do krajiny. Můj úlevný úsměv by povzbudil i mrtvého. Byl jsem na kost promrzlý, zlost už dávno odplavila únava, únavu vyčerpání, jedl bych i třísky a v hrdle... ani nemluvit. Každý krok jsem cítil až v žebrech.

Pohládl jsem Skočnu po čumáku a obrátil zrak ke svým pokrývkám, ze kterých trčely havraní kadeře. Obvykle netečné zvíře švihalo ocasem, strkalo do mě a všelijak dávalo najevo, že jsem mu chyběl. Bodejť by ne.

Černovlasá spánek jen předstírala. Jen co jsem se přiblížil na dosah, vymrštila se z houní a hmátla po mé sekeře, vhodně

přichystané u ruky. Přimáčkl jsem jí paži k zemi, zkroutila se jako had a vjela mi prsty do tváře – teď už jsem byl ale připravený. Když jsem jí chytil i druhou ruku, kousla mě do předloktí. Bolelo to, tak jsem jí vlepil facku. Odpověděla pěstí natolik rychle, až jsem ji pustil. Využila volnosti a švihla sebou ke zbrani. Popadl jsem ji za halenu a strhl zpátky, kopající a vzpírající se jako neposlušné dítě. Tenká látka pod mými prsty rupla, vykoukla drobná kulatá ňadra... Měsíc téměř nesvítil, ona nemohla vidět vůbec nic.

Supěli jsme při tom zápase, hekali a rozkopávali houně po okolí. Jak potvrdí každý zkušený únosce, podmanit si bojující oběť, které nechcete ublížit, je téměř nemožné.

„A dost!“ napomenul jsem ji, když mě omylem koplá do třísla. Omylem, protože určitě mířila do rozkroku.

„Dánský pse!“ plivla mi do obličeje.

„Ale no tak,“ ohradil jsem se a rezignoval na morální zábrany.

Odhadl jsem sílu a trefil ji přímo do brady. Hlava jí odskočila, ale zarputilá valkýra se stejně začala malátně zvedat, přímo do cesty druhé ráně. Tentokrát padla jako špalek a už se nepohnula.

„A je to,“ ulevil jsem si a otřel si krev ze rtů.

Po chvíli oddechu jsem otevřel soudek s medovinou, rozfoukal oheň a nechal blahodárné teplo, ať se šíří mými útroby. Tak rychle jako oné noci jsem se ještě nikdy neopil. Když mi konečně i zima připadala vláčná, svlékl jsem se a vklouzl do vyhřátých příkrývek. V duchu jsem se pousmál, zezadu objal rozpálené, bezvládné ženské tělo, přitáhl si ho k sobě a usnul, ještě než jsem na spánek stačil pomyslet.

Moc jsem toho nenaspal a když mě kalné ráno přimělo pootevřít oči, sedělo vedle mě něco příšerně rozčuchaného. Se sykáním se to dotýkalo napuchlé tváře a ze všeho nejvíc se to tvářilo dotčeně, rozmrzele a ublíženě. A nerozhodně.

„Jmenuju se Berit,“ šlápla si na jazyk a popotáhla nosem. „Ty?“
„Připrav něco k jídlu,“ zamručel jsem a zase oči zavřel.

Podruhé mě probrala vůně opékaného špeku a zvířecí hlad.

Druhá polovina skupiny dřepěla u ohničku, škvířila tuk na mé cestovní pánvi a pozorovala mě skrz závoj ušpiněných vlasů, halčících docela pohledný, i když hranatý obličej. Včera jsem se trefil výtečně. Levou stranu brady měla dvakrát takovou, a kde ji poznamenaly mé klouby, tam hrály barvy večerní oblohy.

Nalil jsem nám oběma do pohárků pivo a připojil se k hostině. Špek byl můj, solené hovězí a ječné placky také, vejce neznámého ptáka musela najít někde poblíž. Sám bych se odbyl mnohem horším jídlem.

„Najez se, uhas oheň a dobře ho zakryj. Vyrážíme během chvíle.“

„Kam?“

„Okrást poutníka na cestě, a ještě navíc o koně, je podle práva norského stejně závažný zločin, jako... jako kdekoli jinde,“ kázal jsem. „Mohl bych ti na místě oplatit železem a neštěkl by po mně pes. Psanci, jako jsi ty, jsou méně než lidi.“

„Kdybych byla psancem, probodla bych tě ve spánku,“ odvětila suše. „Mám domov i jméno.“

„Pokud z tebe tvé činy nedělají psance, pak alespoň zloděje a vraha. Tím hůř. U vyvrhele bych to alespoň pochopil.“

„Tvrdá doba si žádá tvrdé činy!“ prskla a vytrhla mi prázdnou pánev z rukou. Bylo snadné dostat ji do varu – její chlap musel oplývat trpělivostí menhiru, nebo ji pravidelně mlátit. V jejím případě byla ta trpělivost rozhodně lepší volbou.

Ticho plynulo jako mraky nad našimi hlavami. Naši rozvášněnou hádku zesměšňoval fakt, že jsme oba rozbitými rty mírně šišlali. Popadla mě neodolatelná chuť rozesmát se.

„Hmm... ty...“

„Harald.“

„Haralde, viděls to hospodářství... po cestě?“

„Ten hospodář se jmenoval Jötmund, jeho žena Frida. Měli dvě dcery, Áilu a Ketilriðr... a... a syna. Zapamatuj si to,“ odsekl jsem.

„Jak se jmenoval? Ten chlapeček,“ špitla.

Zavrtěl jsem hlavou a chvíli jsme mlčky seděli a zírali do ohně, jako dvě prošlapané boty, odhozené u cesty. V tom ohni kokrhal červený dánský kohout, vypuštěný na střechy jiných Jötmundů, jiné dcery v něm ležely naznak a jména jiných synů byla nadobro zapomenuta.

Stále jsem byl opilý a k tomu strhaný jako volský potah, spal bych týden v kuse. Pořád to nebyla moje válka, ale už teď jsem si Berkfinnovy peníze stokrát zasloužil.

„Cože? Jaká válka?“ zvedla oči.

„Ale žádná. Pojďme, den se krátí.“

Skočna nesla na hřbetě dvojnásobnou zátěž, a tak jsme k pobřeží dojeli až ke sklonku odpoledne. Pomalé tempo mi vyhovovalo. Hrozba předchozích dnů začínala blednout, a s narůstajícími mílemi za zády

a pohárky medoviny v žaludku mé neblahé tušení ustupovalo. Jak riziko náhodné srážky s Dány klesalo, začali jsme se oba uvolňovat. Úsečná slova se měnila ve věty a věty v hovor.

Moře nás přivítalo křikem racků, dalekým, temným obzorem, vlhkostí, pachem soli a hnijících řas. Po skalnatém vnitrozemí to bylo příjemné vyrušení od smutných vzpomínek na ubité děti a prázdnou kolíbkou. Věděl jsem, že o té se mi bude zdát ještě mnoho nocí.

Pobřežní cesta, pokrytá brázdami od kol, kobylicí a rozrytá mnoha kopyty, nám nabídla pohled na první zmoklé praporece, ještě než se den nachystal ke spánku.

Ležení jarla Berkfina vypadalo stejně, jako všechny severské tábory, které jsem kdy viděl, jen bylo o poznání honosnější. Na jeho přítomnost nás s předstihem upozornil psí štěkot a hejno racků, poletujících kolem v neutuchajícím boji o jakékoli zbytky. A hlídky, spěchající nám v ústrety.

Od moře vála večerní bríza, důkladně zametající s všudypřítomným zápachem místa, kde se po dlouhou dobu nemyla spousta zpocených lidí. Bohužel jsem k nim patřil i já sám, o Berit nemluvě. Ta prohodila pár slov s ozbrojenými muži, kteří nás doprovodili do tábora. Soudě podle jejich ledabylého postoje o Dánech ještě netušili nic – byli ve svém kraji, mezi svými a od nás jim hrozila leda rýma. To překvapení jsem jim nepřál.

Muži zanechávali práce a vycházeli vstříc pozdním jezdcům. Zablácené stanové chlopně pleskaly ve větru, stádo k sobě připoutaných koní podupávalo na okraji tábora, a mě víc než tucty zkoumavých pohledů zajímala vůně štavnaté pečeně. Velmož zřídka cestuje nalahko, a mému cvičenému zraku neuniklo ani rožněné sele, ani vůz plný vlídně vyhlížejících soudků.

„Cuthbert!“ zvolala Berit, když se k nám přihnul jakýsi výrostek s rozevlátými černými vlasy, jehož tvář ani jméno nepatřily do této země. Oba se krátce objali a pustili do řeči, kterou jsem záhy přestal vnímat.

Bez ptaní jsem Skočnu přivázal k ostatním koním, dával si načas s péčí, a po očku sledoval Berit, mizející v hloučku mužů před největším ze stanů. Vzezření, bohatě šité oděvy a držení těla neomylně zařazovalo dva z nich. Několik obličejů se během hovoru stočilo mým směrem. Nad stanem pleskal modrobílý praporec, a stanové sloupy končily umně vyřezávanými, bohatě malovanými dračími hlavami.

„Ty tam, pojď sem,“ rozkázal jsem otrokyni, která okamžitě sklopila oči k zemi. „Upaluj k ohni a přines mi řádný kus té pečene, co tady tak pěkně voní. Mám hlad, že bych jedl hřeby.“

Dívka byla dobře vychována, protože ani necekla a spěchala vykonat, co jí bylo poručeno. Tedy, pokusila se o to, protože ji zastavila ruka chlapa, který u toho ohniště seděl na kravské kůži a do té doby si všímal jen sám sebe.

„Tildo,“ přitáhl si ji za zátylek. Otrokyně zůstala stát ohnuta v pase, strachem zrůzněný obličej těsně u hlavy mluvčího.

„Ano, můj pane,“ hlesla roztřeseně.

„Kdo že je tvůj pán?“

„Ty, pane Storolfe.“

„Cože? Neslyšel jsem tě.“

„Ty, pane Storolfe,“ snažila se Tilda.

„Tak mi vysvětli, proč se necháš prohánět kdejakým cizincem, co přivandruje do našeho tábora?“

Tilda pískla omluvu, které nebylo rozumět, a schoulila se do sebe. Aniž by pustil její krk, severan se postavil a svrchu na ni pohlédl. V každém společenství bojovníků se vždycky najde samec

rád ujasňující své nadřazené postavení nováčkům. V duchu jsem si povzdechl, ale střežil jsem se navenek projevit rozladění. Zpoza zad mohutně rostlého válečníka na nás upírali pobavenou pozornost jeho přátelé.

„Jsem jedno ucho,“ pravil Storolf s trpělivostí kárajícího otce. „Proč nic neříkáš?“

Když Tildě vlepil náhlou facku hřbetem ruky, díval se na mě – otrokyně zavravorala, ale Storolf ji podržel na nohou. Ani slza jí neukápla, zřejmě byla na podobné zacházení zvyklá, ostatně jako většina otroků.

„Příště si vzpomeň dřív, komu patříš, nebo z toho nevyjdeš s takovým pohlazením.“ Storolf s ní smýkl k vozu se zásobami. „Jestli máš dost času posluhovat tulákům, tak ti zřejmě dávám málo práce. Ať už jsi zpátky s tím pivem, a pak nám všem vyčistíš pláště a sedla!“

Storolf si odstranil plavé vlasy z obličeje a pohlédl na mě s předstíraně bezelstným výrazem. Pokud jsem si chtěl zachovat tvář, nemohl jsem couvnout. Kdybych to nechal být, už by mě tu nikdy nikdo nebral vážně.

„Pro to maso jsem ji poslal já,“ přistoupil jsem blíž, ale ne na délku jeho paže. Storolf byl rostlý jako dub, a paže měl podstatně delší než já.

„A ty jsi kdo? Vidím tě poprvé v životě,“ zvedl obočí Storolf a někdo za jeho zády se zasmál. Že mě všichni sledovali přijíždět s Berit, nehrálo v tuto chvíli žádnou roli, teď se schylovalo ke rvačce a nikdo nechtěl slyšet výmluvy. „V kraji, odkud pocházíš, je normální poroučet cizímu služebnictvu a brát si z jiných talířů bez optání?“

„V kraji, odkud pocházíš, je běžné nenabídnout unavenému poutníkovi pohostinství cesty? Pak mi raději řekni, který kraj to je, abych tam náhodou nikdy nezavítal.“

„V našem kraji nemáme o vandráky zájem. Tam žijou jen slušní lidé. Stáhni ocas mezi nohy a odprejskni, odkud jsi přišel.“ Storolf si strčil do pusy kus selete a otřel si mastné prsty o můj gambeson.

„Pro tvoje dobro budu dělat, že jsem tě neslyšel. A teď mi koukej posloužit místo tvójí holky, protože já si potřebuju promluvit s pánem, ne s kmánem.“

Přirovnat ho k ženské už byla z mé strany těžká urážka, a podle očekávání na ni Storolf také odpověděl. Jeho pravý hák byl varovný jako maják za noční plavby, proto mě celkem překvapila levačka, kterou si mě naklepnul ještě před tím hlavním úderem. Přestál jsem to, pod hákem se tak tak skrčil a zvedákem mu prověřil žaludek. Storolf hekl a z úst mu vylétl rozžvýkaný kus masa.

„To by stačilo!“ oznámil kdosi pevným hlasem a nemusel rvát, aby bylo jasné, kdo tu velí. „Co se tu děje? Storolfě, to nemůže být v táboře alespoň chvíli klid? Chceš někoho znovu poslat na měsíc do postele? Hallgrim přísahal, že jestli bude muset narovnávat další kosti, osobně si to s tebou vyřídí.“

„Nic, nic... jen jsme se vítali... s Hallgrimem nechci mít nic společného,“ zašklebil se Storolf a zafuněl, když se narovnával. „Mastičkář má na svojí straně až moc bohů, než aby mi to bylo po chuti.“

„Tak si hled' svého a nechej cizince na pokoji, radím ti. To on přivezl Berit, a s ní i důležité zprávy. Pohostinství našeho tábora je mu plně k vůli... a když už jste se seznámili, tak na to dohlédneš.“

Storolfův kyselý obličej vyvolal na tvářích jeho kumpánů škodolibé úsměvy. Nikdo se ale raději nesmál moc široce, aby na sebe nepřitahoval nechtěnou pozornost nově příchozího.

„Ech, Björne, to je sotva správný úkol pro mě,“ poznamenal Storolf a promnul si bradu se strništěm. „Ale když si to přeješ, příteli...“

„Žerty stranou, bohové mají dnes zvláštní smysl pro humor,“ odušil Björn se zachmuřenou tváří. Ostatním začalo také docházet, že se něco děje, a veselí jim opadalo z obličejů. Björn se obrátil ke mně.

„Pane, vítej do našeho ležení a k ohni jarla Berkfinna. Rád bych ti jménem mého domu nabídl větší pohodlí, ale jak vidíš, havrani špatných zvěstí nás zastihli na cestách. Jsem Björn Berkfinnsson.“

Jarlův syn, bohatě oděný, již nebyl jinoch, ale do mého věku mu stále zbývalo ujít velkou část života. Okamžitě se mi zalíbil. Měl bystré oči, ale ne pichlavé jako Storolf, ramena se mu klenula doširoka, ale jeho postoj nebyl ani v nejmenším vyzývavý. Cítil jsem, že dánský plundr ho hodně tíží, ale žádné chmury nedokázaly zastřít zřejmou chuť do života, tak příznačnou všem mladým lidem.

„Harald, svého otce jsem nikdy nepoznal,“ stiskli jsme si zápěstí. „Vážím si přivítání – zásoby na cestu se mi budou hodit. Přiznávám, že mě sem zavedlo něco víc než jen náhoda, a o tom jsem chtěl s jarlem Berkfinnem mluvit.“

„Tu příležitost ti zaručím, ale ne v tuhle chvíli. Můj otec se chystá ke spěšnému odjezdu a většina mužů ho bude následovat.“

Jako v odpověď se táborem začaly ozývat výkřiky a svolávání, kolem ostrůvku našeho klidu vypukl ruch a shon. Ani jsem si při potyčce se Storolfem nestačil všimnout, že rozhovor před jarlovým stanem skončil, a Berkfinn s Berit nejsou nikde v dohledu. Kvapem se stmívalo.

„Björne, co se děje?“ položil Storolf menšímu muži svou pracku na rameno.

„Máme chystat koně?“ připojil se k nám se zvednutým obočím postarší muž s věnečkem řídkých vlasů kolem skráně a zbytek skupinky ho následoval.

„Trpělivost, Asgere, všechno vypovím... přistupte blíž.“

Muži se kolem nás srotili a jejich vůdce slovy i gesty uklidňoval vzrušení, obavy i tázavé pohledy v napjatých tvářích. Někdo mu nabídl roh s pivem. Když jsem sledoval, jak Björnovi pěna utíká koutky do zrzavých, pohledně upravených vousů, dostal jsem strašlivou žízeň.

„Vy zůstáváte, přátelé, a já s vámi. Dobře poslouchejte, protože má slova se dotknou všech... Dánští psi se prohání naším krajem!“

Björnova slova zapůsobila jako blesk na úbočí hory. Po tichém úderu srdce se strhla lavina povyku, kterou Storolf tišil řvanými výhrůžkami, a strkanice, do které musely zasáhnout jeho dlouhé paže. Co mu bohové sebrali na rozumu, to mu navrátili v elánu a síle, pomyslel jsem si s jízlivým duševním úšklebkem. Z hloučku mužů se nesly hrozby, sliby pomsty a velkohubá prohlášení, která by mě v jiném případě mohla snadno rozesmát. To by ale také musela pocházet od jiných lidí.

„Zadržte slova a nechte mne mluvit!“ vyžádal si pozornost jarlův syn. „Podle Beritinych slov se Dánové vylodili na našem pobřeží před pár dny a pomalu postupují, ale zatím nevíme kam. Zpráv je příliš málo a jsou staré.“

„Zavřete držky, nebo vám do nich nacpu pěst, a stejně se nic nedozvíme!“ zařval Storolf, když všichni začali klást otázky najednou. „Mluvte jako chlapi, místo toho kvokání!“

„Kolik lodí?“ vypálil nejhlasitěji Asger a jeho ruce se míhaly vzduchem. Měl je plné mozolů od vesla, ženy mu musely být skutečně vděčné.

„Víme o čtyřech a počítáme s nejhorším... veslice nemusely být jediné, na kterých k nám Dánové připluli.“

„Kde že se to vylodili, Björne?“ zakřičel někdo jiný.

„Na plážích u Leirviku. Gastrenova a Jarvikova usedlost byly popleněny, ale červený kohout už určitě kokrhal i jinde.“

Kdosi za mnou zaklel a rozběhl se ke koním.

„Země už nezažila plen dlouhou dobu, díky našemu králi Haraldovi,“ odtušil Björn. „Dánský nájezd je pro mě stejně překvapivý jako pro vás... a bude mít následky.“

„Drancíři budou spěchat, aby unikli i s kořistí,“ odhadl Storolf s klidem někoho, kdo ví, o čem mluví. „Pokud je jarl Berkfinn... nebo hůř, *gramr* Hárfagri... zastihnou na pevné zemi, Ódinovi vlci se nakrmí dosyta. Dal bych pravou ruku za možnost vyrazit s ním! Björne, dovol mi odjet!“

„Jsi svobodný muž, příteli, můžeš jet, kam chceš.“

„A opustit tebe, *minn vin*? Osedlej koně a vyrazíme spolu bít drzá dánská štěňata! Ještě rok si o jejich porážce budeme vyprávět u piva, zatímco si budou lízat rány z našeho výprasku!“

Slova nejvyššího válečníka v okolí vyvolala v hloučku mužů nadšený jásot a smích. „Storolfe,“ Björn se konečně usmál, „slovo mého otce už padlo. Výprava musí pokračovat dál, a ta starost leží na mých bedrech. Šarvátek ještě zažijeme jako zrn v písku, ale pokud Freya bude příznivě shlížet na naše snažení, tak nejen sláva a bohatství budou naše na konci téhle cesty.“

Björn mávl rukou směrem, kam měl se svými muži namířeno.

„Budeme totiž jediná, komu se něco podobného podařilo. Zůstaňte se mnou, jako jste to činili vždy, a bude se vám dařit... Víte dobře, že štěstí stojí při mně!“

V duchu jsem se usmál principům, tak rozdílným od zbytku feudální Evropy. Na štěstí dali Norové hodně – sami si vybírali,

koho budou následovat, a zvolit si smolné vůdce by jen přinášelo smůlu všem kráčejičím v jejich stopách. Každý se od takových raději držel dál. Být úspěšný, statečný a mít štěstí tady znamenalo veškerý rozdíl na světě.

„Chystají se k odjezdu skutečně kvapně,“ posoudil jsem.

Každý v dohledu nasedal na koně, zvířata říčela, frkala a vydupávala krátery v blátě. Mezi tím pobíhali otroci a přinášeli svým pánům, co bylo zrovna potřeba, od kopí a štítů po rohy s pivem na svlazení hrdla před odjezdem. Noční jízdu jsem jim nezaviděl. Několik osamocených jezdců odjelo už před okamžikem, zřejmě poslové, kteří měli za úkol shromáždit ozbrojené muže i z okolních statků. Doufal jsem, že alespoň jeden z nich má namířeno ke králi Haraldovi.

Mezi jezdci se tyčila postava šlechtice, kolem nějž se soustředilo veškeré dění. Jarl Berkfinn se nestal jarlem, protože by nechal svou zem beztrestně plenit chamtivými vetřelci.

„Ať při nich stojí Týr,“ pozvedl Storolf roh. Vedle mě se náhle objevil Asger a vtiskl mi do ruky také jeden. Připili jsme si, a já si musel okamžitě doplnit – teklo to do mě jako do prázdného džberu.

„Vidím na tobě nespokojenost, Haralde,“ vzal mě za loket Björn a odvedl mě kousek stranou od svých družiníků. „Když nemůžeš mluvit s otcem, musí ti stačit syn. Posluž si vším, co ti Storolf nabídne... s ním v zádech se nemusíš obávat žádného dalšího štvání. Ani od něj. Volají mě teď povinnosti, ale ještě dnes tě rád vyslechnu.“

Nechal jsem ho, ať si jde, já měl o zábavu postaráno. Pivo s sebou vezli výborné, hořké, husté, s šedožlutou pěnou, a bylo ho dost na to, aby se vláčný den stačil změnit v příjemně opilý večer. Věděl jsem, že střízlivý dneska neusnu. Berkfinnův odjezd proběhl spěšně, ale spořádaně někde mezi třetím a čtvrtým pohárem.

Hřál jsem se u ohně, zatímco jsem sledoval debatu Storolfa s Asgerem, která od plánování bitvy s Dány sklouzla k mořeplavectví. Oba to byli, na rozdíl ode mě, zkušený námořníci, a poslouchat jejich názory nebyl špatný způsob trávení večera.

Zrovna když byli v nejlepším, zahlédl jsem v šeru povědomou siluetu muže, kterého bych zde čekal ze všeho nejméně. Smál jsem se své představivosti, dokud muž nevstoupil do kruhu světla z našeho ohně, malujícího v jeho rozpukané tváři propasti ze stínů. Poprvé v životě jsem litoval, že mám v pořádku oči.

„Nevím, na čí straně je větší překvapení,“ vstal jsem, když opadl prvotní šok.

Hallgrim chvíli mlčel, než ke mně přistoupil.

„Hodně vody protéklo pod lodním kýlem od té doby, kdy jsme se viděli naposledy.“

Jeho hlas zněl jako kroky suchým listím v noční mlze, a když jsem ho teď po letech uslyšel, znovu mi došlo, proč z něj tolika lidem běhá mráz po zádech.

Hallgrimův záplatovaný plášť neurčité barvy, obnošený jako čas sám, by z něj v jiných krajích dělal tuláka, ale vědmák na něj byl svým vlastním způsobem hrdý. Já už věděl, že celý jeho oděv v sobě nese neuvěřitelné množství kapes, váčků a skrytých prostorů, kde se daly ukrýt hrsti čehokoli, co jen jeho majitel zrovna potřeboval. Alespoň on byl schopen z jeho útrob vykouzlit všechno, co mu bylo zrovna ku prospěchu.

„Bylo jí tolik, že odnesla veškerou zášť a nesvár, jak už to voda dělává,“ odušil jsem a nabídl mu tak svůj postoj k naší společné a dávno minulé historii. Stále jsem bojoval s překvapením ze zjevení muže, jehož kdysi nepěkné okolnosti prohnaly mým životem.

„Skutečně?“ zvedl obočí Hallgrim a pohnul pravou dlaní v náznaku gesta, které nedokončil. Mjöllnir pod mou tunikou se zahřál – střízlivě jsem jako hozený do ledové vody.

„Netušil jsem, že se znají,“ pronesl Storolf tiše k Asgerovi. Jeho společník jen zamumlal něco v tom smyslu, že se to dalo čekat.

Hallgrim Lodivod byl jedním z mála mužů, kteří tady na severu uměli pracovat s Uměním... a v jeho případě ještě způsobem, který se zcela vymykal mému chápání. Na Hallgrimově pravém zápěstí se ve světle plamenů leskl umaštěný kožený náramek se smaragdem, opleteným zčernalým cínovým drátkem. Kámen byl teď temný jako mořská hlubina, díky všem bohům za to. Vědmák ho používal k hromadění a usměrňování Umění, stejně jako já svůj mjöllnir.

Mlčky jsem drahokam sledoval a na zátylku mě svědily čůrky potu, které tam ještě před chvílí nebyly. Při prvním náznaku jakéhokoli záblesku uvnitř kamene jsem byl připraven probodnout Hallgrima na místě, kde právě stál, a nést následky později.

„Skutečně,“ sklonil paži po dusném okamžiku vědmák, a tentokrát jeho slovo neznělo jako otázka. Převaloval ho na jazyku, jako by zkoušel nové jídlo a nemohl se rozhodnout, jestli je mu po chuti. „A abych odpověděl na tvé pochybnosti, tuláku, pak z nás dvou jsem já tím více překvapeným. Co pohledáváš v táboře jarla Berkinna?“

„Tuhle otázku ti můžu položit taky.“

„Vždycky jsem sloužil severu... nebo už jsi zapomněl, kde leží *má loajalita*?“

„Sever má svého krále, v táboře jsem ho ale nezahlédl.“

„Hallgrim Lodivod si sám vybírá, komu nabídne pomocnou ruku, Haralde. Po boku svého panovníka jsem strávil mnoho let, ale mé služby si bohové žádají i jinde.“

„Bohové, jistě...“ odmlčel jsem se, a snažil se přitom nevypadat příliš jízlivě. „A co po tobě bohové žádají teď? Jsem jen přivandrovalec, který se tu omylem dočkal pohostinství...“

Storolf za mými zády si podrážděně odfrkl.

„Vím. Mladý Björn mě zpravil o našem hostu, jehož jméno se nese do daleka... pokud naslouchají ty správné uši. Ani chvíli jsem nemeškal a spěchal se přesvědčit, zda mé obavy byly na místě...“

„Řekl bych, že zklamání ve tvém hlase mě ranilo, ale nechci ti zase lhát. Pivo? Jsem zván, ber si, co hrdlo ráčí...“

„Nepiji,“ odmítl mě gestem. „Soustředění je mi milejší než chvilkové opojení. Nabízet z cizího ti jde stále velice dobře, Harald. Nepřišel jsem však, abych se s tebou hašteřil... takže ten úšklebek, který se pokoušíš marně skrýt, mě nemůže vyprovokovat. Já nenaruším jarlovo právo potyčkou v jeho táboře... nicméně si pamatuji, že ty toho o závazku příslušnosti nevíš příliš mnoho. Raději půjdu. Mějte příjemný večer, pánové.“

Hallgrim couvl a otočil se na patě. Měl jsem pocit, že stíny ho spolkly ještě dřív, než do nich vkročil, hladové po objetí. Hlasitě jsem vydechl a za ustrnulých pohledů ostatních mužů se vrátil k nicnedělání. Nevěděl jsem, jestli jsem si u nich vydobyl respekt či strach, ale ať už to bylo cokoli, k hloubavým a hodnotícím pohledům, kterými mě častovali, se přidaly ještě ty lístivé.

Druhé setkání s Björnem Berkfinnssonem se odehrávalo ve zcela jiném duchu. Uprostřed noci pro mě přišla Berit, a když jsme procházeli vylidněným táborem, sledoval jsem její křivky. Užil jsem si jich za společné cesty, ale nikoli dosyta.

Navzdory opojení jsem si uvědomoval, že pro mě nechal poslat jako pro posledního kmána. On byl budoucí vůdce, a i když jsem tento večer byl jeho hostem, stále jsem nepřestával být tulákem bez příbytku a příslušnosti.

Berit nás zanechala o samotě a Björn mi nabídl víno, zde na severu vzácnější než zlato. Oproti chladné temnotě z venku představoval vyhřátý, kožešinami vystlaný stan vzor útulnosti a pohodlí.

„Vše v pořádku, Haralde? Jestli se o tebe Storolf nestará jak má...“ pobídl mě Björn k hovoru.

„Vůbec ne. Musel jsem mu vzít nůž, aby mi vlastnoručně nekrájel pečeni. Cítím se s ním lépe než v náručí ženy.“

„To rád slyším. Chtěl jsi se mnou mluvit? Omluv mou strohost, ale starosti, které jste přivezli, mi sotva dávají myslet na něco jiného.“

Mlčky jsem přešel fakt, že původně jsem chtěl mluvit s jarlem.

„Věcnost mi docela vyhovuje, nikdy jsem neměl v oblibě samoučelné fráze, Björne,“ pozvedl jsem číši v přípitku hostiteli. „Nepřibyl jsem do tvého tábora náhodou.“

„Vím. Berit mi všechno vylíčila.“

„Tedy také víš, že mi ukradla klisnu a ponechala mě napospas mužům, před kterými jsem jí pomohl uniknout.“

Björn se prošel po houních a prsty zamýšleně bubnoval po okraji poháru. Ticho se protahovalo.

„Berit se na tobě dopustila velké křivdy,“ uznal. „Její čin však byl opodstatněn nouzí nejvyšší, na kterou by i bohové měli shlížet se shovívavostí. Já ale nejsem ten, kdo by vynášel rychlé soudy. Právo mi ukládá přednést věc na *thingu*... a *thing* je po dnešních událostech v nedohlednu.“

„Co to znamená? Kdyby Berit nebyla žena...“

„Souboj bych nedovolil, ani kdyby ženou nebyla,“ ochladl Björn, ale vzápětí se jeho tvář zase o trochu rozjasnila. „Nebudu ti upírat naše právo, i když nežiješ v naší zemi. Je to tak? Berit mě zpravila, že v Norsku nemáš dům a rodinu.“

„To nemám, ale tulákem nejsem.“

„Čím tedy jsi? Zvláštní věc, vskutku. Nicméně, dostavíš-li se k dalšímu *thingu* na kopci nad Rystaadem... což je tradiční místo, kde jsou bohové blízko našim hlasům, tvá věc bude vyslyšena. Nebo na *althingu*, první týden po rovnodennosti... Pokud se tedy bude konat.“

Poslední větu už si Björn zamumlal spíš sám pro sebe.

„Nejsem pomstychtivý člověk, Björne, nejde mi ani tak o trest, jako spíš o zadostiučinění. Projev vděku za přestálé potíže by neublížil.“

Björn stiskl rty a kamsi se zahleděl, mimo stan, tuhle noc a naši přítomnost. Tíše jsem vrátil číši a couvl ke vchodu.

„Neodcházej, Haralde. Pojď sem a dopřej si ještě trochu vína,“ zastavil mě Björn a sám mi dolil. „I já mám k tobě věc, kterou je třeba probrat mezi čtyřma očima. Žádal jsi o odměnu, soudím tedy, že tě bude zajímat. Mluvil jsem s Hallgrimem.“

Má bolestná grimasa musela být zjevná, protože jsem se setkal s tázavým výrazem.

„Pochopil jsem, že se znáte...“

„Kdysi jsme se znali,“ opravil jsem ho. „Můžu přespat do rána?“

„Nač ten spěch? Nemáš tu snad vše, co potřebuješ?“

„Myslel jsem si, že budeš trvat na mém rychlém odjezdu.“

„Řekl jsem snad něco takového? Dobře poslouchej, Haralde. Teď, když můj otec odjel, zůstalo mi jen málo mužů a žen, na které bych se mohl spolehnout. Výprava původně čítala... sám jsi

viděl, kolik družiníků. Otec ji pojal spíše jako přehlídku naší moci a bohatství, sám jsi viděl: družiníci, povozy, otroci. Situace se ale změnila a teď se mi hodí každá ruka. Nabízím ti místo mezi námi, chléb z mého stolu, příkryvky u mého ohně a ochranu mého domu. A k tomu dost zlata, abys odcházel více než s pocitem... zadostiučinění.“

„Jsem upřímně překvapený. Co je to za výpravu?“

„To ti nemohu prozradit hned – nejprve tě chci po svém boku. I s tvým slovem.“

„Chceš, abych se zavázal účastí na podniku, o kterém nic nevím?“ podivil jsem se.

„Vím, jak to zní, ale je to nutné. Každý z mužů tu je pod přísahou, tedy věz, že u tebe nedělám žádnou výjimku. Má nabídka by nebyla pro každého... všem těm, co vidíš kolem, důvěřuji svým životem.“

„Proč tedy žádáš mě, neznámého cizince? Moje věrnost může ležet kdekoli.“

„Hallgrim má na tebe zajímavý názor. Zřejmě jsi výjimečný člověk.“

„To je příliš uhlazeně řečeno. Neslíbili jsme si na počátku hovoru upřímnost? Doporučil mě odmítnout, že?“

„Právě naopak, byl to on, kdo navzdory mým pochybnostem radil vzít tě na palubu, Haralde.“

„Cože?“ Na poslední chvíli jsem zavřel pusy a zachránil víno před vyprsknutím po okolí. „Promiň mi pochybnosti, ale tomu je mi zatěžko věřit. Hallgrim mě k smrti nesnáší.“

„Zřejmě pro to má důvod.“

„Proto jen těžko věřím, že by toužil po mé přítomnosti. Čekal bych spíše zmiji v botě než jeho vstřícná slova,“ kroutil jsem hlavou.

„O žádných vstřícných slovech jsem nemluvil. Doslova řekl, že jsi zpupný, zatvrzelý opilec, který by raději zemřel, než o krok ustoupil. Doufám, že stejně jako já nacházíš v jeho slovech ocenění, Haralde. A ke tvému... Umění... má Hallgrim zdravý respekt, což je věc u něj zcela nevídaná. Z toho mi bylo jasné, že bohové do mého tábora nepřivedli jen tak někoho.“

„Hmmm,“ sraštil jsem obočí. „Nabízeli mi zlato... nejsem námořník, a plenění anglického pobřeží mě neláká.“

„Tvoje noha nevstoupí na *langskip*, ani neopustí Norsko, to ti zaručuju. Nikam se plavit nebudeme. Proč myslíš, že se táhneme s volskými potahy jako nějáci nuzáci? Přijmi mou nabídku a nebudeš litovat. Mám tě za člověka, který se jen tak ničeho nezalekne... a na to nepotřebuji Hallgrima, aby mi to řekl. Beritin příběh svědčí o svém.“

Björn ke mně natáhl ruku a já... já do sebe vyklopil, co mi zbývalo v číši a stíkl jsem mu zápěstí. Nemusel jsem se dlouho rozhodovat – na povozech táhli piva a medoviny, které měly vystačit pro šedesát chlapů. Snad to všechno nevypiju do týdne.

„Vítám tě v domě Berkfinnově, Haralde,“ usmál se na mě Björn, a na okamžik z něj všechny starosti spadly. V tu chvíli vypadal jako svůj o pět let mladší bratr.

„A teď, co je to za výpravu, kolem které se nadělá tolik tajností? Pokud se potřebuješ dovolávat mé chrabrosti, skutečně musíš být v zoufalém postavení.“

„Raději nežertuj. Přípozdívá se, a tak se pokusím popsat vše co nejrychleji. Zbytek se dozvíš po cestě. Posloucháš?“

Připil jsem si, že ano.

„Říká ti něco mys Skipervik, Haralde?“

„Překvapuješ mě. Samozřejmě říká, asi jako spoustě dalších... lidová pověra praví, že se tam dějí nadpřirozené věci. Vždycky

jsem byl toho názoru, že tam hynuly ovce víc než jinde, a místní, jak už to bývá, přisoudili obyčejný břichabol nepřítzni bohů a zlým duchům. Nebylo by to nic výjimečného. Dokonce to prý zašlo natolik daleko, že vysídlili rybářskou vesnici – k smíchu.“

„Jaké nadpřirozené věci?“

„Jedni tvrdili, že na tom místě se Skaði pokouší uniknout z moře, než ji Njord vždy dostihne a stáhne zpět do hlubin. Podle jiných ze Skiperviku skočil do moře jakýsi čaroděj, když prchal před rozběsněnými vesničany, a teď sužuje okolí v podobě draugra. Slyšel jsem dokonce i báchorky o potopené lodi dávno zapomenuté civilizace, jejíž námořníci stále veslují pod hladinou a stahují nebožáky z proplovajících veslic. Jak říkám, povídačky... Počkat! Proto máš s sebou Hallgrima! Vzpomínám si, že svého času projevoval o Skipervik až žalostně urputný zájem.“

„Tyhle pochybnosti si nech před Hallgrimem pro sebe,“ zamračil se Björn a v jeho tváři tentokrát nebyl ani náznak úsměvu. On to bral skutečně vážně. „Zítřka, až ti nebude mysl zatemňovat přemíra vypitého piva, si s ním o tom můžeš promluvit. Seznámí tě s podrobnostmi – ve věcech nadpřirozených se na něj plně spoléhám.“

Björn uhnul pohledem a nechal větu vyznít do ztracena. Byl to takový jazykový přešlap, který jsem zažíval pokaždé, když přišla řeč na magii. Pověřivost vládla světu a zvláště tady na severu byla magie řemeslem čistě zákeřným, ženským a skutečného muže nehodným. Žádný válečník by se k ní sice nesnížil... ale kouzla byla příliš skutečná a mocná, než aby se dalo předstírat, že neexistuje.

Tohle schizma bylo patrné v mnoha zaostalejších společnostech, nejen v té norské. Měli problém a nevěděli, jak se s ním vyrovnávat. Dokud bylo Umění k užitku, prosím... praktik se přesto nevyhnul pomlouvám za zády, štvání, nařčením, občas i rvačkám

a otevřeným sporům. Všechno tohle bylo ale pořád lepší než upalování, kamenování a topení, ke kterým se v nemalé míře přistupovalo, když se situace zcela vymkla z rukou.

„Co je natolik zajímavého na Skiperviku? Hodláš vyřešit záhadu prokletého mysu jednou provždy?“

„Ach ne,“ mávl rukou Björn s úlevou v hlase, že citlivé téma bylo opuštěno. „Ať už mají bohové jakýkoli záměr s tím kusem opuštěné země, já se jim do toho plést nehodlám. Jde o jinou věc... Můj děd Baldur, který již po dlouhá léta popíjí s bohy ve Valhalle, nabyl značného bohatství pleněním pohanských Anglů. Velkou slávu však ukončila bouře, která při posledním návratu z Anglie zahнала k úpatí mysu jeho drakkary. Mnoho se jich onoho dne rozpáralo o skály, a v naší rodině se traduje, že příboj tehdy rozbil zem takovým způsobem, že dal vzniknout fjordu Hemarsveiku.“

Zvedl jsem obočí.

„Vidím nedůvěru ve tvé tváři, Haralde, ale tohle nejsou žádné dětské říkanky. S otcem jsem vedl dlouhé rozmluvy o drakkarech ze Skiperviku... a nepochybujeme, že ty nešťastné, potopené lodě byly po okraj naložené anglickým zlatem. Alespoň jedna z nich určitě.“

„Hm! To je jiná písnička!“ zamručel jsem. Začínalo to dávat smysl. Berkfinn, už tak věhlasný a bohatý jarl, byl na cestě stát se možná nejbohatším velmožem Norska, kromě krále Haralda samotného. A to s nepatrným rizikem, bez plenu, bez boje. „Teď už chápu... a to zlato odpočívá na mořském dně celou tu dobu?“

„Jsem si jistý, že jen čeká, až ho vyzvedneme... A to je ta horší část,“ Björn se usmíval, a v jeho očích se odrážel chtivý, nedočkavý lesk.

„To musí být, jinak by tvůj děd... Baldur... vyzvedl kořist už před dávnými časy.“

„Žádný z příběhů naší rodiny neříká, že by se děd pokusil získat zlato zpátky. Nedivím se tomu, kletbu Skiperviku zažil Baldur na vlastní kůži. Mluvil jsem s námořníky, kteří u mysu vyvázli životem. V tom místě bouře přichází znenadání, kdykoli se na hladině objeví loď, blesky hřmí z čistého nebe, vítr o své vlastní vůli žene loď na útesy, jako tomu bylo s Baldurovou flotilou. Prý se to nedá slovy popsat. Vím, co namítneš... téměř jistě jsou to zkazky, ale kořistné výpravy i kupci se Skiperviku vyhýbají, možná aniž by věděli proč. Zvyky se mění...“

„Ale zlato zůstává. Proto se trmácíš po souši, místo abys všechno naložil na drakkary a k mysu raději vyplul. Pokud tam drakkar s krvavým pokladem skutečně klesl ke dnu, jak chceš náklad vyzvednout? Může tam být hlubina, kam se nepotopí žádný muž... navíc nemnoho námořníků umí plavat.“

„A moře je natolik studené, že v něm ani nejlepší plavec nevydrží dlouhou dobu... určitě ne tak dlouhou, aby stačil vraky objevit, natož propátrat. Zlato, díky jeho váze, by stejně vyzvedával jen stěží.“

„Vyzvednout se dá z lodi, stačí dlouhý provaz.“

„Jak jsem říkal, pohovoř s Hallgrimem. A teď už dost otázek, Haralde. Jsem unavený a ty musíš být také. Ráno se blíží, zatímco my hovoříme, a odpočinku není nikdy dost. Odejdi, Storolf ti nabídne místo ke spaní. Zbytek se dozvíš, až bude čas.“

Svět se houpal, a já měl pocit, že moje hlava je jediným pevným bodem mezi nebem a zemí. Usmíval jsem se do noci, hvězd zářilo daleko víc než obvykle, a jen tak tak, že jsem nešlápl do ohniště.

Jednomu z otroků jsem poručil přinést mi vak s pivem, a když bylo zase co pít, procházel jsem se po táboře a hledal Storolfa v každém opuštěném stanu a u každého ohně. Zatímco jsem mluvil s Björnem, museli tábor přestavět, protože Storolfův oheň se nacházel na úplně opačné straně než předtím... Když jsem ho konečně našel, stál mi v cestě nějaký chlap a nepřestával na mě ukazovat.

Odstrčil jsem ho nejjemněji, jak to šlo, a zbytek noci se pomalu rozplynul v černi, která byla daleko hlubší než ona sama.

„On ještě hnípe?! Odjíždíme!“

Někdo se Storolfovým hlasem do mě vrazil špičku boty. Chtěl jsem se probudit, ale ačkoli jsem zřetelně slyšel každé slovo, nebyl jsem schopný ani cuknout malíčkem.

„Ten by prospal vlastní funus.“

„Je naživu? Po včerejšku bych se nedivil, kdyby ve spánku pošel.“

„Mluví z tebe strach, Asgere, nebo mě šálí uši?“ zasmál se kdo-si melodickým hlasem.

„Strach z čeho, hudlaři? Hleď si svého sousta, nebo ti přestí pomůžu žvýkat.“

„No... že se konečně objevil někdo, kdo dokáže polknout víc piva než ty!“

„Ha! Já přepiju vás všechny dohromady, slepý, jednoruký, beznohý! Já budu mít žízeň, a ty se budeš válet pod stolem!“

„Já moc dobře viděl, jak jsi pobledl, když jste se tam s Haral-dem objímali. Těším se, až ho dnes konečně poznám, pacholka! Každý, kdo tě dokáže zaskočit, Asgere, má moje sympatie!“

„Objímali?! Objímali! Ten tvůj pacholek mi ohodil nohavice, pak se mu protočily oči jak vratidlo, a padl na mě celou vahou! Příště si ho můžeš vláčet do postele sám, *brafnasuelti!*“

„Jazyk za zuby, kamaráde, nebo před odjezdem zkřížíte meče! Sám jsi viděl, jak je prchlivý, tak žádné urážky!“ Soudě podle hlasu, Storolf dnes neměl dobrou náladu.

„Vždyť jsem toho zase tolik neřekl. Hele, jdu ho vzbudit, ať to napravím... Kobyly tu nadělaly až hrůza. Kdo se trefí hroudou do jeho obličeje, má u mě francký denár!“

„Platí!“ ozval se hlas, který se prve dohadoval s Asgerem. „Alespoň to zakryje ty modřiny!“

To už bylo příliš i na mě. Panika mě přinutila vyhrabat se z pokrývek, kterými mě včera někdo zakryl. Můj prudký pohyb nebyl tak dobrým nápadem, jak by se zpočátku mohlo zdát – lýtek se okamžitě zmocnila křeč, obou najednou. Zkroutil jsem se jako mokré prádlo.

Moje počínání vyvolalo všeobecnou vlnu smíchu, kterou jsem ve svém stavu nebyl schopný příslušně ztrestat. Polkl jsem hrdost a s ní i žluč, stoupající mi hrdlem do úst. U všech bohů, jen se teď nepozvracet.

„Co mu je?“

„Moc chlastal. To mu je,“ odtušil Asger tónem jízlivého posměšku.

„Jen ho nech, však ono ho to přejde.“

„Když pravíš, příteli... času na seznamování bude jistě dost. Kde mám klisnu, zatraceně. Lyra rozladěná, klisna nikde, to je zase den! Bragi, ty to vidíš! Berit, květinko, krásné ráno...“

Jakmile lýtka trochu povolila, vyhrabal jsem se na všechny čtyři a padl na sud s mořskou vodou. Když jsem do něj ponořil hlavu, bušení v ní neochotně ustoupilo.

O chvíli později už jsem nateklými škvírami v očních víčkách pozoroval ostatní, téměř přichystané k odjezdu. Mravenčení v dlaních pomalu odeznívalo, a mně se navracela rovnováha, soudnost a vnitřní klid. Uspíšil jsem to navracení dlouhým lokem medoviny a jal se strojit.

Než jsem se nadál, dřepěl jsem v sedle a cesta pod kopyty se vyloženě plazila. Nedaleké kopce se k nám přibližovaly většinu poledne, a já, ačkoli zvyklý na klidné tempo cestování, jsem musel chvílemi zavírat oči, abych se z toho nezbláznil. Za všechno mohly naše volské potahy, obstarané zbytkem otroků. Ti přebyteční se už časně ráno vydali na zpáteční cestu i s velkou částí strženého ležení, a my tak s sebou vezli jen to, co jsme sami potřebovali.

Vítr rovnal trsy zelenožluté trávy, kam se mu zrovna zachtělo, a slunce se snažilo seslat nám trochu tepla každou škvírou, kterou na nebi našlo. I přes dlouhý gambeson se do mě dávala zima, a to jsem jel uprostřed skupinky jezdců, kde bylo mnohem tepleji než na okraji družiny.

Na jednom z povozů se vezly stany, příkrývky, proviant, soudky s medovinou a vše další, co bylo potřeba k běžnému životu. Druhý z potahů byl mnohem tajemnější. S čímkoli se volí vláčeli, bylo to pečlivě překryto voskovaným plátnem a převázáno provazy. Má zvědavost si zatím musela nechat zajít chuť.

S úlevou jsem nastavoval chladnému větru tvář, na které se přes noc objevilo několik nevysvětlitelných podlitin. Úžasnou náhodou se podobné zabarvení nacházelo i na obličejí jednoho z jezdců. Po delším dumání mi došlo, že je to ten, co jsem ho včera v noci odstrčil, když moc dotíral. Randver se jmenoval, ramanatý mladík s býčím krkem a záplavou světlých vlasů, které mu neustále padaly do čela. Když jsme se setkali pohledy, v tom jeho

o sebe křesaly křemeny. V duchu jsem si povzdechl a mile se na něj usmál.

„Zaujal tě můj synovec?“ ozval se kvapem mě dojíždějící Storolf. Dokud jsem ho ráno neviděl nasedat, neuměl jsem si tohohle obra představit v sedle. Jeho kůň, olbřímí tažné zvíře, nesl svůj zdrcující úděl s obětavou odevzdaností. Skočna, povahou totožná, to zřejmě oceňovala, protože k němu natahovala čumák v pokusu o seznámení.

Spřízněné duše.

„To je tvůj synovec? Nenapadlo by mě... ale je pravda, že postavou se ti už začíná podobat.“

„To rozhodně. Zažil teprve osmnáct zim, ale už viděl Anglii z paluby drakkaru a jednou rukou srazí vzrostlé tele, stejně jako jeho strýc,“ poprvé jsem viděl Storolfa usmívat se, a kdyby chtěl mou radu, doporučil bych mu, ať už to nikdy nedělá. „Včera jste se pěkně pobili.“

„Nevzpomínám si.“

„Překvapilo by mě, kdyby ano. Začal jsi mu poroučet a... než jsem se do toho stačil vložit, od hádky přešlo k pěstem. Randver má ránu, ale zatímco do tebe tloukl, jen jsi na něj civěl.“

„Zřejmě jsem mu taky nějakou vrátil,“ poznamenal jsem suše při pohledu na Randvera, který pochopil, že se bavíme o něm. Mladík mlaskl na koně a zmizel v čele kolony.

„Jen jednu. Druhou si dal sám o hranu potahu. Být tebou, dával bych si dobrý pozor, příště z toho nevyjdeš tak snadno.“

„A co jste dělali vy? Mohli jste nás zastavit včas.“

„U Týrovy useknuté ruky, proč?! Vsázeli jsme se půl večera, kdo se do tebe pustí a kdo zůstane poslední stát na nohou.“

Storolf se na mě zašklebil, jako by se už nemohl dočkat, až dostanu veřejný výprask.

„Hned se tu cítím vítanější,“ sdělil jsem mu a stočil rozhovor jinam. „Co vlastně děláš, Storolf, když nevyjíždíš se svým jarlem na dlouhé výpravy za zlatem?“

„Dobře mě poslouchej, Haralde,“ hlas mu zvážněl a škodolibě veselí se vytratilo z obličje. „Starám se o tebe na Björnovu žádost, ale to neznamená, že tě musím mít rád. Zatím mi nevadíš a chlastáš jako normální chlap, ale ani na chvíli nezapomínám na to, co nosíš pod košilí. Což o mě... já tě uspím, kdy budu chtít... Ale pokud budu mít jen tušení, že jevíš o Randvera moc velký zájem, dojde na meče. Víím, co dokážeš ty a tvoje sorta. Zkus ho uhranout, a dopadneš zle, takže ti dobře radím zapomenout, že vůbec existuje. Jeden wicht byl v táboře až až, ale dva...“

Storolf mi věnoval upřený pohled, pobídl koně a bez rozloučení se ode mne odpoutal. Vypláchl jsem si ústa douškem medoviny, ale hořké pachuti na jazyku mě to nezbavilo.

„Jsem na řadě? Vypadá to, že ano,“ příklusal po můj bok muž, kterého jsem ještě neměl možnost poznat. Dnešek vypadal být dnem neustálého seznamování.

„Doufám, že neruším,“ usmál se na mě, a ten úsměv byl kupodivu vidět i v jeho šedozelených očích. Protože se nechystal k odjezdu, pochopil jsem, že jeho otázka byla čistě řečnická.

„Pij, když už jsi tu,“ pobídl jsem ho. „Možná pak budeš méně mluvit.“

„Ilbor, jméno mé, duši i tělem skald. A ty jsi ten Harald, o kterém každý mluví... a také jediný člověk v táboře, kterého jsem doposud neznal. Pít umíš, jen co je pravda... a spát až do poledne!“

Ilborovy koutky sebou při řeči cukaly, obklíčeny četnými vráskami od smíchu. Ten hranatý předmět na hřbetě jeho strakáče, pečlivě zabalený v tukem vytřené kůži, nemohl být nic jiného než lyra.

„Zajímá tě nástroj mé obživy a průvodce mého věhlasu? Vyčkej večera a možná něco zahraju, budu-li požádán... samotné opíjení se je příliš fádni bez trochy zpěvu.“

„A příliš časté,“ přitáhl jsem si blíž měch. Připadal jsem si jako prvorodička, opatrující právě narozeného syna.

„Jsi v Norsku a mezi Nory, Haralde. Nikdo neumí bojovat, milovat a pít lépe než my.“

Mezi ostatními družiníky působil Ilbor svým vystupováním jako smaragd na hromadě hlušiny. Skald přinášel špetku civilizace a budoucnosti na kamenité pobřeží tvrdé země, která plodila tvrdé lidi. Nebyl zženštilý, co by se za nehet vlezlo, pokud rozhled a vzdělání nejsou zženštilými přednostmi. U pasu se mu houpal meč s ošoupaným jílcem, a pod nánosem poezie to byl severan, který nejde pro ránu daleko.

„Vidím, Haralde, že Storolf je ti často nablízku... spřátelili jste se?“

„Je v táboře někdo, kdo se dokázal se Storolfem spřátelit? Ten chlap je jako dub.“

„Jako ten nejsukovitější dub, jaký kdy vyrostl v lesích Cannafirnu,“ zasmál se Ilbor. „Ale má své kvality, nesuď tak rychle.“

„Jaké například? Zatvrzelost, neústupnost, hluchotu k citům i argumentům? Prostotu?“

„Věrnost, upřímnost, ne-li srdečnost, pak jistě srdnatost. Svě přátele, a Björna obzvláště, ctí až za hrob.“

Ilbor se dal do vyprávění a já se k němu přidál, stržen jeho talentem pro hrátky se slovy a sugestivním vyjadřováním. Celé odpoledne jsme strávili zabrání do rozhovoru, přečkali dvě přehánky, dopili měch s medovinou a otevřeli další.

Skald kdysi vymetal ženské sukně jako prach z polic a jeho životní cesta ho zavedla daleko za hranice severu, takže jsem

v něm ihned našel spřízněnou duši. Svým způsobem to byl stejný tulák jako já, jen s tím rozdílem, že jeho řemeslo bylo po celé Evropě velice považováno, zatímco to mé se zatracovalo a pronásledovalo.

Samozřejmě jen pokud mě, wichta, jak by řekl Storolf, nebylo skutečně zapotřebí – pak jsem byl i já mnohde trpěn, s nechutí zaplacen a vypakován. Teď už jsem se takovým místům mohl vyhýbat, ale v mládí, s hlubokou kapsou, jsem některé zimy přežíval jen se štěstím a s hořkou patinou na jazyku. Špatně se kouše ruka, která krmí, když ústa tři dny nejedla.

„Ta naše rozmluva se občas podobá hovoru s hluchoněmým, Haralde. Do povídání o sobě se ti moc nechce, což?“

„Není o čem povídat,“ pokrčil jsem rameny.

„Ha! Lež jako věž! Za půlden jsme probrali verše, cizí národy, vzdělání, politiku, války, zřízení společnosti a náboženství, o vkusu pro ženy a dobré pití nemluvě. Jediný, s kým bych si mohl promluvit na stejné úrovni, je Hallgrim, a to nikoli jen tady v naší malé skupině, ale vskutku na celém severu. A on je uzavřený bručoun.“

„To já taky.“

„Ty se za něj jen rád považuješ, příteli. No tak! Rozpovídej se trochu pro starého Ilbora, u něj jsou tvá tajemství v bezpečí,“ dokončil větu spikleneckým šepotem u mého ucha.

„Rozesmál jsi mě, skalde. Má tajemství by byla bezpečnější, kdybych je vytroubil v přístavní krčmě. A neurážej se, tajnústkářského muzikanta ještě bohové nestvořili.“

„Urážení je pro děcka. Alespoň mi prozrad', kde jsi studoval. Já v Trondheimu, a pak znovu ve městě zvaném Aachen, za hry a zpěvu při královském dvoru. Vzestup tvého Umění v křesťanské Evropě přinesl nevídaný pokrok za ohromně krátkou dobu, to ti